

Konsekvensutredning avseende förslag till ändringar i läroplanen för förskolan - med anledning av regeringsuppdrag till Skolverket om nationella it-strategier för skolväsendet

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från 6-8 §§ i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Skolverket har haft i uppdrag av regeringen att utarbeta förslag till nationella it-strategier för skolväsendet. Inom ramen för detta uppdrag har förslag till ändringar i läro-, kurs- och ämnesplaner för skolväsendet utarbetats (U2015/04666/S). När det gäller förskolan redovisades endast utkast till förslag till ändringar i läroplanen. Detta utkast har nu bearbetats ytterligare och kvalitetssäkrats och härmed redovisar Skolverket myndighetens förslag till ändringar i läroplan för förskolan. (Skolverkets diarienummer 6.1.1-2015:1608).

Bakgrund

Regeringen har den 24 september 2015 gett Skolverket i ovan nämnda uppdrag i uppgift att ta fram nationella it-strategier för skolväsendet. Inom ramen för detta uppdrag skulle Skolverket också utarbeta förslag till ändringar ibland annat förskolans läroplan för att tydliggöra uppdraget att stärka *digital kompetens* och *innovativ förmåga*. Uppdraget som rör styrdokument för grundskolan och motsvarande skolformer, gymnasieskolan och vuxenutbildningen redovisades för regeringen den 20 juni 2016.

Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad som ska uppnås (jfr 6 § 1)

Skolverket har fått i uppdrag av regeringen att vid behov föreslå ändringar i styrdokumentet för att tydliggöra förskolans och skolans uppdrag att stärka barnens och elevernas digitala kompetens och innovativa förmåga. Skolverket har i arbetet med uppdraget bland annat utgått från digital kompetens som en av EU:s nyckelkompetenser och digitaliseringskommissionens definition av digital kompetens.

Skolverkets förslag utgår från visionen att alla barn och elever ska ha möjlighet att utveckla digital kompetens. Innebörden av begreppet förändras bland annat utifrån teknikens och tjänsters utveckling. Digital kompetens omfattar bland annat att kunna använda och förstå digital teknik, att förhålla sig kritiskt och ansvarsfullt till medier och information samt att kunna lösa problem och omsätta idéer i handling.

2. Alternativa lösningar (jfr 6 § 2) samt avgränsningar

Dagens styrdokument

Digital kompetens finns, enligt Skolverkets bedömning, redan idag i läroplanen för förskolan. Ett alternativ hade därför kunnat vara att inte förändra dagens styrdokument. Skolverket bedömer dock att det nu finns behov att föreslå vissa justeringar i styrdokumentet, i syfte att förstärka och tydliggöra den digitala kompetensen.

3. Beskrivning av förslag till ändringar

Läroplanerna – i stort likalydande förslag för de olika skolformerna

Skolverket föreslår ändringar i läroplanen för förskolan. Förslagen ansluter till de förslag till ändringar som redovisats till regeringen i juni 2016 enligt ovan och skapar en progression från förskola vidare upp i skolväsendet.

Del 1

I del 1 föreslår Skolverket bland annat ett nytt stycke som tydliggör förskolans uppdrag att bidra till att utveckla barnens digitala kompetens.

Del 2

I del 2 föreslår Skolverket ändringar under rubriken *Normer och värden*. Det handlar om att göra barnen uppmärksamma på konsekvenser vid användning av digitala verktyg och medier. I del 2 under rubriken *Utveckling och lärande* återfinns också förslag på skrivningar om att barnen ska stimuleras och utmanas i att använda digitala verktyg på ett sätt som främjar deras utveckling och lärande. Under rubriken *Förskolechefens ansvar* återfinns också förslag på två delvis nya punkter om möjligheter till kollegialt lärande och om vikten av tillgång till såväl digitala som andra lärverktyg.

En öppen arbetsprocess och genomförda samråd

Skolverket har eftersträvat en så god förankring som möjligt hos andra berörda myndigheter och aktörer på området. Skolverket har även träffat barn, personal och representanter för huvudmän vid förskolebesök.

Skolverket har anlitat referensgrupper med experter inom datavetenskap, verksamma förskollärare, och förskollärarytbildare. Deltagarna i referensgrupperna har vid flera tillfällen fått möjligheter att ge synpunkter på utkast.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolverket att förslaget har utformats på bästa sätt och att inga alternativa lösningar är aktuella.

4. Berörda (6 § 3)

De som berörs av de föreslagna ändringarna i läroplanen i första hand de barn som deltar i utbildning i förskolan. Även kommuner, fristående huvudmän, förskolechefer, förskollärare och annan personal är berörda av de föreslagna ändringarna i läroplanen.

Enligt Skolverkets statistik gick år 2015/16 totalt 493 609 barn i den svenska förskolan, varav 397 254 gick i kommunala förskolor och 96 642 i fristående förskolor.

Enligt Skolverkets statistik fanns det år 2015 totalt 290 kommunala huvudmän för förskolor och 7106 förskoleenheter med kommunal huvudman. Enligt Skolverkets statistik fanns det år 2015 totalt 243 enskilda huvudmän för förskolor och 2668 fristående förskoleenheter.

Enligt Skolverkets statistik fanns det år 2015 totalt 102 352 anställda som arbetade med barn i förskolan.

5. Kostnadsmässiga och andra konsekvenser av regleringen och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen (6 § 5)

Kostnadsmässiga konsekvenser

Förslagen kan komma att påverka kostnaderna för huvudmän. Om regeringen beslutar om ändringarna uppskattar Skolverket att det för förskollärare och annan personal behövs ett par timmar att läsa in sig på ändringarna i styrdokumenterna. Utöver det kan förslaget medföra kostnader för utrustning till förskolor och kompetensutveckling för personal. Kostnaderna beror av vilken digital kompetens och utrustning som idag finns på förskolan. Respektive huvudman behöver göra en bedömning av behovet på förskolorna. Se även redovisning av uppdrag om förslag till nationella it-strategier för skolväsendet.¹

Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering

Skolverket tar hänsyn till frågor som rör mänskliga rättigheter och icke-diskriminering. I Skolverkets instruktion lyfts vissa grupper och delar av rättigheterna fram. Det gäller barns rättigheter, jämställdhetsperspektivet, funktionshindersperspektivet och nationella minoriteter.

Barnkonsekvensanalys

I genomförandet av uppdraget har ett barnrättsperspektiv beaktats. Förslaget är förenligt med barnkonventionens artiklar och bestämmelsen i 1 kap. 10 § skollagen (2010:800) om att barnets bästa ska vara utgångspunkt i all utbildning. Skolverket bedömer att förslaget är förenligt med barnets bästa.

Jämställdhetsperspektivet, funktionshindersperspektivet och de nationella minoriteterna

I genomförandet av uppdraget har funktionshinders- och jämställdhetsperspektiv beaktats. Dessutom har Skolverket beaktat de nationella minoriteterna i genomförandet.

6. Överensstämmelse med EU-lagstiftning (6 § 6)

Det finns inga EU-bestämmelser specifikt om it-strategier. Däremot finns en rekommendation (2006/962/EG) som Europaparlamentet och Europeiska unionens råd meddelade 2006, där digital kompetens beskrivs som en av åtta nyckelkompetenser för livslångt lärande. Digital kompetens beskrivs som särskilt viktig för självförverkligande och personlig utveckling, aktivt medborgarskap och anställningsbarhet. Nyckelkompetenserna beskrivs också som mycket viktiga för innovation, produktivitet och konkurrenskraftighet samt nödvändiga i ett kunskapsamhälle och för en mer flexibel arbetskraft som snabbare kan anpassa sig efter en föränderlig och tätt sammanlänkad värld. Även OECD (2010) förde i en studie om 'The New Millennium Learners'² fram digitaliseringens allt större betydelse för skolväsendet.

7. Ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser (6 § 7)

Tidpunkt för ikraftträdande är inte angiven i uppdraget.

Skolverket gör bedömningen att implementering i form av bland annat stöd och kompetensutveckling behövs om regeringen beslutar om ändringar i läroplanen för förskolan.

---

¹ <http://www.skolverket.se/publikationer?id=3621>

² OECD (2010), *Are the New Millennium Learners Making the Grade?* Educational Research and Innovation, OECD Publishing, Paris.

Skolverket har lyft behov av detta i redovisningen av uppdrag om nationella it-strategier för skolväsendet.³

Kommuner och Landsting

8. En redogörelse för proportionalitetsbedömning enligt 14 kap. 3 § regeringsformen (8 §)

Redan idag kan förskolorna stärka barnens digitala kompetens genom att arbeta aktivt med it-strategier. Genom förslaget tydliggörs förskolans uppdrag. Förslaget bedöms därför inte innebära någon inskränkning av det kommunala självstyret.

9. Om förslagen påverkar kostnaderna eller intäkterna för kommuner eller landsting ska en beräkning av dessa konsekvenser redovisas

Utöver ovan beskrivna kostnader under punkten 5, bedöms föreslagna förändringar inte påverka kostnader eller intäkter för kommuner eller landsting.

Företag

10. Antal berörda företag och vilka branscher de är verksamma i samt storleken på företagen (7 § 1)

De företag som berörs är förskolor med enskilda huvudmän. Enligt Skolverkets statistik fanns det år 2015 totalt 243 enskilda huvudmän för förskolor och 2668 fristående förskoleenheter. Förslagen kan också medföra konsekvenser för leverantörer av olika former av tjänster och produkter riktade till förskolor.

11. Vilken tidsåtgång kan regleringen föra med sig för företagen och vad innebär den för företagens administrativa kostnader (7 § 2)

Regleringen kan innebära en viss extra tidsåtgång för företag och kan innebära vissa ökade administrativa kostnader. Se nedan under punkten 12.

12. Följer några andra kostnader för företagen och vilka förändringar kan de behöva vidta till följd av regleringen (7 § 3)

Förslaget kan komma att påverka kostnaderna för enskilda huvudmän. Om regeringen beslutar om ändringarna uppskattar Skolverket att det för förskollärare och annan personal behövs ett par timmar att läsa in sig på ändringarna i styrdokumentet. Utöver det kan förslaget medföra kostnader för utrustning till förskolor och kompetensutveckling för personal. Kostnaderna beror av vilken digital kompetens och utrustning som idag finns på förskolan. Respektive huvudman behöver göra en bedömning av behovet på förskolorna. Se även redovisning av uppdrag om förslag till nationella it-strategier för skolväsendet.⁴

³ <http://www.skolverket.se/publikationer?id=3621>

⁴ <http://www.skolverket.se/publikationer?id=3621>

13. Påverkan på konkurrensförhållanden för företagen (7 § 4)

Regleringen torde inte innebära någon påverkan på företagens konkurrensförhållanden eftersom förslagen till ändringar påverkar alla enskilda huvudmän.

14. Övrig påverkan på företagen (7 § 5)

Regleringen torde inte innebära någon övrig påverkan på företag.